

Τεχνολογικό
Πανεπιστήμιο
Κύπρου

Σχολή Επιστημών
Υγείας

Πτυχιακή εργασία

**ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ
ΑΠΟΤΡΕΠΟΥΝ ΤΗΝ ΜΗΤΕΡΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΜΗΤΡΙΚΟ
ΘΗΛΑΣΜΟ.**

Μαρίνα Παναγιώτου

Λεμεσός, Σεπτέμβριος 2020

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ

Πτυχιακή εργασία

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ
ΑΠΟΤΡΕΠΟΥΝ ΤΗΝ ΜΗΤΕΡΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΜΗΤΡΙΚΟ
ΘΗΛΑΣΜΟ.

της
Μαρίας Παναγιώτου

Επιβλέπων Καθηγήτρια

Κα. Ρούσου Έλενα

Λεμεσός, Σεπτέμβριος 2020

Πνευματικά δικαιώματα

Copyright © Μαρίνα Παναγιώτου, 2020

Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. All rights reserved.

Η έγκριση της πτυχιακής εργασίας από το Τμήμα Νοσηλευτικής του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου δεν υποδηλώνει απαραίτητως και αποδοχή των απόψεων του συγγραφέα εκ μέρους του Τμήματος.

Ευχαριστίες

Θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά και να εκφράσω την ευγνωμοσύνη μου σε όσους βοήθησαν και μου συμπαραστάθηκαν στην εκπόνηση αυτής της πτυχιακής εργασίας. Ιδιαίτερα την επιβλέποντα καθηγήτρια μου κα. Έλενα Ρούσου, που με την συμβολή της και τη στήριξη της κατάφερα να ολοκληρώσω την πτυχιακή μου εργασία. Οι συζητήσεις και οι συμβουλές της θα μείνουν ανεξίτηλες στην μνήμη μου και θα με συντροφεύουν στην ζωή μου και σαν φάρο θα με οδηγούν σε γαληνευμένα λιμάνια.

Σημαντική όμως είναι η αρωγή και η στήριξη της αγαπημένης μου οικογένειας που συνέλαβε στην επιτυχία της αποπεράτωσης της πτυχιακής μου εργασίας. Ένα τεράστιο ευχαριστώ φαντάζει τόσο λίγο για να εκφράσω την ευγνωμοσύνη μου που κατάφερα να κάνω το όνειρο μου πραγματικότητα.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Εισαγωγή: Ο μητρικός θηλασμός έχει τεράστια οφέλη τόσο για το μωρό, όσο και για την μητέρα, την οικογένεια και την κοινωνία. Ο Π.Ο.Υ. αναφέρει ότι όλες οι μητέρες είναι σε θέση να θηλάσουν, αρκεί να είναι ενημερωμένες και να δέχονται υποστήριξη από τους επαγγελματίες υγείας, την οικογένεια τους, και τον κοινωνικό τους περίγυρο. Ο θηλασμός θα πρέπει να ξεκινάει από την πρώτη ώρα που έρχεται στον κόσμο το μωρό. Εντούτοις, ένα μεγάλο ποσοστό μητέρων επιλέγουν να μην θηλάσουν ή να διακόψουν πρόωρα τον μητρικό θηλασμό.

Σκοπός: Ο σκοπός της παρούσας συστηματικής ανασκόπησης της βιβλιογραφίας είναι η συσχέτιση των κοινωνικοοικονομικών παραγόντων με την αποτροπή της μητέρας από τον μητρικό θηλασμό.

Υλικό και Μέθοδος: Πραγματοποιήθηκε μια συστηματική ανασκόπηση της βιβλιογραφίας για τον προσδιορισμό των νεότερων επιστημονικών δεδομένων όσο αφορά τους κοινωνικοοικονομικούς παράγοντες που αποτρέπουν την μητέρα από τον μητρικό θηλασμό καθώς και πως αυτοί οι κοινωνικοί / ψυχολογικοί παράγοντες επηρεάζουν την έναρξη ή την διακοπή του μητρικού θηλασμού και ακόμη, πως οι οικονομικοί παράγοντες επηρεάζουν την έναρξη ή διακοπή του μητρικού θηλασμού. Διεξάχθηκε μια βιβλιογραφική ανασκόπηση στην ελληνική και διεθνή βιβλιογραφία στις βάσεις δεδομένων PubMed, στη Scopus, στη Science Direct.

Αποτελέσματα: Από την μελέτη της διεθνούς βιβλιογραφίας ανεδείχθησαν 10 άρθρα τα οποία αναφέρονταν στον προσδιορισμό των κοινωνικοοικονομικών παραγόντων που αποτρέπουν την μητέρα από τον μητρικό θηλασμό. Οι μελέτες έχουν δημοσιευθεί από το 2014 – 2019. Από τις 10 μελέτες οι 3 ήταν ποιοτικές μελέτες, οι 4 ήταν ποσοτικές και οι υπόλοιπες 3 είχαν μεικτή μεθοδολογία (ποσοτική και ποιοτική μεθοδολογία). Οι 3 μελέτες είχαν ποιοτικό σχεδιασμό, η 1 ήταν προοπτική μελέτη ποιοτικού σχεδιασμού διατομής, η 1 ήταν διαχρονική μελέτη παρατήρησης, οι 2 ήταν ποσοτική μελέτη διατομής, η 1 ήταν διαχρονική μελέτη, η 1 ήταν μελέτη διατομής και 1 άλλη ήταν προοπτική μελέτη κοόρτης. Οι χώρες διεξαγωγής αυτών των μελετών ήταν η Βραζιλία, η Αμερική, η Κίνα, το Ιράν, η Τανζανία, η Τουρκία, η Ελλάδα (2 μελέτες) και η Κύπρος. Το δείγμα των μελετών αποτελείτο από μητέρες, νεογνά ή ζεύγη μητέρας-νεογνού και ο αριθμός των συμμετεχόντων κυμαινόταν από 21 έως 1445 άτομα. Και οι 10 μελέτες αποσκοπούσαν στην διερεύνηση των και τον προσδιορισμό των

κοινωνικοοικονομικών παραγόντων που αποτρέπουν τη μητέρα από τον μητρικό θηλασμό ή και από τον αποκλειστικό θηλασμό.

Συμπεράσματα: Μέσα από την βιβλιογραφική ανασκόπηση της βιβλιογραφίας διερευνήθηκαν ποιοι είναι οι παράγοντες που αποτρέπουν την μητέρα από τον μητρικό θηλασμό και πως αυτοί οι παράγοντες επηρεάζουν το ποσοστό του μητρικού θηλασμού. Οι βασικοί λόγοι που επηρεάζουν την απόφαση των μητέρων για το εάν θα θηλάσουν ή όχι, τη συνέχιση του θηλασμού και για πόσο διάστημα, είναι πολυπαραγοντικοί και περιλαμβάνουν δημογραφικά, σωματικά, κοινωνικά και ψυχολογικά θέματα.

Λέξεις κλειδιά: «μητρικός θηλασμός», «παράγοντες», «αποτροπή», «μητέρα», «συστηματική ανασκόπηση», και «breastfeeding», «barriers», «prevent», «facilitate», «systematic review».

ABSTRACT

Introduction: Breastfeeding has tremendous benefits for both the baby and the mother, family and society. The WHO states that all mothers are able to breastfeed, as long as they are informed and supported by health professionals, their families, and their social environment. Breastfeeding should start from the first hour the baby is born. However, a large percentage of mothers choose not to breastfeed or discontinue breastfeeding prematurely.

Purpose: The purpose of this systematic review of the literature is to correlate socioeconomic factors with the prevention of breastfeeding.

Material and Method: A systematic review of the literature was performed to determine the latest scientific data regarding the socio-economic factors that prevent breastfeeding and how these social / psychological factors affect the onset or cessation of breastfeeding and even, how economic factors affect the initiation or cessation of breastfeeding. A bibliographic review of Greek and international literature was conducted in the PubMed databases, at Scopus, at Science Direct.

Results: From the study of the international literature, 10 articles emerged which referred to the identification of socio-economic factors that prevent the mother from breastfeeding. The studies have been published from 2014 - 2019. Out of the 10 studies, 3 were qualitative studies, 4 were quantitative and the remaining 3 had a mixed methodology (quantitative and qualitative methodology). The 3 studies had qualitative design, 1 was a prospective cross-sectional design study, 1 was a timeless observational study, 2 was a quantitative cross-sectional study, 1 was a timeless study, 1 was a cross-sectional study and 1 was a prospective cohort study. The countries conducting these studies were Brazil, the United States, China, Iran, Tanzania, Turkey, Greece (2 studies) and Cyprus. The sample of the studies consisted of mothers, newborns or mother-newborn pairs and the number of participants ranged from 21 to 1445 people. All 10 studies aimed to investigate and identify the socioeconomic factors that prevent the mother from breastfeeding or exclusive breastfeeding.

Conclusions: Through the literature review, the factors that prevent the mother from breastfeeding and how these factors affect the rate of breastfeeding were investigated. The main reasons that influence mothers' decision about whether or not to breastfeed,

whether to continue breastfeeding and for how long, are multifactorial and include demographic, physical, social and psychological issues.

Keywords: «breastfeeding», «factors», «prevention», «mother», «systematic review», «breastfeeding», «barriers», «prevent», «facilitate», «systematic review».